

Levendige handel in dode dieren

Stéphanie Palsma-
van Voorthuizen

Papegaaiduikerjager Örn Hilmisson, klimt met zijn vangst de klif op in Vestmannaeyjar aan de Zuidkust van IJsland. Met toestemming uit de privécollectie van de jager.

De leeuw Cecil is in 2015 wereldnieuws. In het Hwange National Park in Zimbabwe is hij van het leven beroofd door tandarts Palmer uit Minnesota, in ruil voor 50.000 Amerikaanse dollars.

Dierenorganisaties komen in opstand en de verontwaardiging op sociale media is groot. De jacht in het nationale park is voor tien dagen stil gelegd. Op zich best bijzonder, want de betaalde dood van de leeuw is geen nieuws in Zimbabwe zelf.

Internationaal lijkt er opgetreden te worden: Frankrijk verbiedt direct de invoer van leeuwen-trofeeën, Nederland volgt in 2016 met eenzelfde

verbod. En: meer dan 40 luchtvaartmaatschappijen zullen jachttrofeeën niet langer vervoeren. Even lijkt het alsof de massale golf van boosheid op internet, echt iets kan veranderen.

Oké: een leeuwenkop is ook nu nog wat moeilijker te verkrijgen, maar met minder dan een minuutje zoeken op internet vind je zo een leverancier in Eindhoven met een ruime collectie giraffen, zebra's, neushoorns en zelfs een gigantische olifantenkop-voor-aan-de-muur. "Authentieke jachttrofeeën", zo biedt de leverancier zijn koopwaar aan.

Websites van het Rijk geven in grote letters de indruk dat heel veel niet mag als het om handel in (dode) dieren gaat. Maar lees je verder dan zie je dat "mag niet" te niet wordt gedaan door een flinke reeks uitzonderingen.

In Nederland lijken inheemse dieren beschermd en dit is schijnbaar voldoende vastgelegd in de

Wet natuurbescherming. Want, met wat onthefingen en vergunningen mogen de dieren wél in bezit worden gehouden, mogen ze wél worden vervoerd, of mogen ze wél worden 'geprepareerd' (opgezet). Voor de overdracht van een dood dier, of delen daarvan, is weliswaar een EU-certificaat nodig waarop de oorsprong is aangegeven ('wild', 'eerste generatie' of 'onbekend') en de bestemming is vermeld, maar met het invullen van dit papierwerk blijkt de handel in jachttrofeeën nog steeds te kunnen floreren. Een geprepareerd zebrahoofd, inclusief nek, kan van eigenaar gewisseld worden voor ruim tweeëneenhalf duizend euro. Zo is een opgezette manjetjesleeuw onlangs voor 42.000 euro verkocht op museumwinkel.com. Dit zou dan gaan om een dier dat een natuurlijke dood is gestorven in een dierentuin, of komt uit ander 'particulier' bezit. Maar voor 150 euro kun je ook al een ingevroren papegaaiduiker aanschaffen, via een Belgische website.

TV-kok

De Europese vogelrichtlijnen, in Nederland uitgewerkt in die brede Wet natuurbescherming, bevatten onder meer regels voor verschillende vogelsoorten, zoals de papegaaiduiker en de houtsnip, die bepalen dat het verboden is deze soorten te doden, vangen, of hun nesten te verstoren.

'Dat is een vette uitdaging', heeft Gordon Ramsey wellicht gedacht in 2016. Deze Engelse tv-kok, die het uitschelden van personeel in de keukens tot zijn handelsmerk heeft gemaakt, besluit dat hij wel eens een bedreigde diersoort wil eten. Voor het oog van de tv-camera, uiteraard. Om niet gehinderd te worden door lastige regelgeving, doet hij het in IJsland. Daar doen ze namelijk in het geheel niet moeilijk over het bejagen en eten van papegaaiduikers. Het maakt de IJslandse wetgevers niets uit dat deze vogels al sinds 2015 als 'kwetsbaar' op de rode lijst staan

van de Unie van Internationale Dierenbeschermingsorganisaties (IUCN).

Onder begeleiding van een lokale jager haalt de kok de papegaaiduiker uit de lucht met een soort schepnet. Het leeft nog als de kok het zwart-witte verenpakje van het vogeltje afstroopt en, in navolging van zijn jachtmaatje, het nog kloppende hartje uit het borstkastje haalt, in zijn mond stopt, er een paar keer op kauwt om het vervolgens door te slikken. Dit alles demonstratief voor de camera. Op verschillende media lijkt de publieke verontwaardiging groot, maar toch niet groot genoeg om de hoge kijkcijfers van het Ramsey tv-programma te laten kelderden, laat staan dat zijn restaurants minder goed worden bezocht. Veertig procent van alle Atlantische papegaaiduikers woont in IJsland en hun populatie daar is sinds 2000 drastisch gedaald - van 7 miljoen naar 5,4 miljoen. Als primaire oorzaken worden opwarming van het zeewater én de jacht genoemd.

De Wereld Draait Door

Zoeken we het dichterbij huis, dan zien we helaas ook hier dat er voor de draaiende camera beschermde diersoorten verorberd worden. Een duo zogenoemde 'topkoks' bereidt in 2012 in het televisieprogramma De Wereld Draait Door een houtsnip, waarna ook de presentator stevig aan de gebakken overblijfselen van deze beschermde vogel knabbelt. Uit het relaas hoe ze aan het dier gekomen zijn, blijkt dat dit illegaal is gebeurd. Volgens de kok was er niets aan de hand als het dier op eigen terrein was afgeschoten. Onzin natuurlijk. De Vogelbescherming is woedend en bericht in de media: "Door dit soort elitaire items wordt de indruk gewekt dat het eten van beschermde vogels normaal zou zijn. Dit kan bijdragen aan illegale jacht, waartoe in het programma openlijk werd aangezet." Ook Vroege Vogels - van dezelfde omroep als De Wereld Draait Door - protesteert. Toch blijft het

Taxidermie Papegaaiduiker # Atlantische Puffin # Zeldzaam

€ 240,00
Volkel

Taxidermie papegaaiduiker # atlantische puffin # zeldzaam
in nette staat! Hoogte 30 cm vogelhoogte 22 cm

VERLOPEN

item nog steeds op de website staan: met elitair elan wordt vermeld dat het gaat om 'Een inkijkje in de zeer culinaire keuken'. Centraal staat de 'Bécasse à la Presse' oftewel: de houtsnip. Of er een handhaver alsnog heeft opgetreden tegen dit illegale handelen? Wat denkt u zelf?

Vogelvrij

Even terug naar de papegaaiduiker. Ook die komt in ons land voor. Als zeldzame wintergast, maar ook dood: te koop. Zo is het bestuur eerder dit jaar geweest op het feit dat er op het internet geregeld geprepareerde papegaaiduikers als koopwaar worden aangeboden. De wet zegt hierover: als je niet zelf schuldig bent aan de dood van de vogel, mag je deze prepareren, of, zo u wilt: opzetten. En dat mag iedereen doen. Met een vogelkadaver kan dus heel wat afgezeuld worden. Maar let op: de vogel of het preparaat mag je niet verkopen of bezitten om te verkopen. Dit geldt zowel voor de preparateur als voor degene die de vogel laat prepareren. De advertentie op Marktplaats waarover het bestuur van de Faunabescherming werd getipt. De tipgever heeft het, zonder resultaat, bij de NVWA gemeld

NVWA

Het aanbod van opgezette papegaaiduikers als koopwaar is bij de NVWA gemeld. Die is immers in het leven geroepen om de Wet natuurbescherming te handhaven. Wanneer er sprake is van vervoer of bezit van een dood dier of een preparaat daarvan, dan moet op elk moment kunnen worden aangetoond dat er voldaan is aan de voorwaarden voor prepareren. Blijkbaar is het voor deze handhaver te ingewikkeld om deze handel op internet aan te pakken. De NVWA heeft namelijk niets met de melding gedaan: de opgezette vogeltjes worden nog steeds aangeboden.

Levende have

Vervolgens heeft het bestuur zelf de proef op de som genomen. Na slechts een paar minuten zoeken, is het resultaat de aanbieding van een levende genetkat op Marktplaats. Te koop voor 750 euro. Deze wilde kat die, als het aan hem of haar ligt, het liefste mensen mijdt, staat op de verboden handelslijst in Nederland. Welle Dier-totaal in Bussum, de aanbieder van de genetkat, heeft hier lak aan.

Genetkat (Genetta Sp.) €750,-

Artikel 13 van 44

Op de site van de NVWA is een meldformulier moeilijk te vinden. Dus hebben we via Twitter de NVWA gevraagd wáár we de melding van illegaal levend koopwaar kunnen doen. NVWA zegt in een antwoord dat ze vaker 'het signaal' krijgen dat dit formulier moeilijk is te vinden en geeft ons een directe link naar het klachtenformulier. Goed, wij hebben de melding uiteindelijk gedaan. Krijgen we als antwoord: 'Uw melding zien wij als een signaal en dat is voor de NVWA belangrijk, zodat we weten wat er speelt in de samenleving'. Vervolgens niks meer van gehoord en een maand later wordt het dier nog steeds te koop aangeboden.

Wat kunt u doen?

Met veel bombarie lanceert Meld Misdaad Anoniem in oktober 2018 een speciaal Anoniem meldpunt om illegale dierenhandel tegen te gaan. Dit in samenwerking met de politie, NVWA en het Openbaar Ministerie. De intentie is er misschien wel, maar de actie blijft uit. Ga op internet op zoek naar handel in wilde dieren, al dan niet geprepareerd. Meld het direct aan de NVWA via nvwa/klacht of bij Meld Misdaad Anoniem via 0800-7000 of online. Meld het daarna ook bij de Faunabescherming (info@faunabescherming.nl) en houd ons op de hoogte of er iets aan gedaan is of niet. Zo kunnen ook wij weer de NVWA controleren.